

ලිඛිත සන්නිවේදනයේ ආරම්භය පිළිබඳ සංක්ෂිප්ත විමර්ශනයක්

තිස්ස විරසේකර

Abstract

Written communication had been emerged with the cultural diversity of each culture and itself has become a identity of that culture. The paper is trying to identify the characteristic features of the origing and development of written communication in various parts of the world. The written communication has developed from pictographs towards the todays computer graph or electronic graphis systems. Though the modern eletronic graph systems are powered by many technological applications, it gradually suppressing the vivid and ancinet written communications by its mono simbolic system of communication. It is a result of technological development of mass communication as well as social modernizations. This trend causing an interest to find the actual origin of written communication. The present paper will discuss this matter with a historical approach.

Key words: symbols, communication, graphs,

Author Details: පියාධිපති / ජ්‍යෙෂ්ඨ කථිකාචාර්ය, සමාජීය විද්‍යා හා මානව ශාස්ත්‍ර පීඨය, ශ්‍රී ලංකා රජරට විශ්වවිද්‍යාලය, මහින්තලේ, weerasekaratissa@yahoo.com

Citation: විරසේකර, තිස්ස, (2013), ලිඛිත සන්නිවේදනයේ ආරම්භය පිළිබඳ සංක්ෂිප්ත විමර්ශනයක්, The Journal of Archaeology and Heritage Studies, 1(1)

හැඳින්වීම

භාෂාව, මානව නිෂ්පාදිත විශිෂ්ට සන්නිවේදන ක්‍රමයකි. භාෂණය හා ලේඛනය යනු එහි ද්විරූප්‍යතාව යි. භාෂණ ව්‍යවහාරය භාෂාවේ මුඛ්‍ය හා ආරම්භක ක්‍රමය යි. එය ශ්‍රව්‍ය ගෝචර සන්නිවේදන ක්‍රමයකි. ලේඛනය එහි අනෙක් පාර්ශවය යි. 'ලේඛනය' භාෂික ශබ්ද ලේඛ්‍ය සංකේත (graphic symbols) නියෝජනය කිරීම යි. එය දෘෂ්‍ය ගෝචර සන්නිවේදනයකි. අදහස් ලිඛිත සංකේත සංවිධානය කරමින් ප්‍රකාශ කිරීම මානව ශිෂ්ටාචාරයේ ප්‍රබල සන්ධිස්ථානයකි. හුදෙක් මානුෂීය වූ මෙම අපූරු ශක්‍යතාව වසර දහස් ගණනක් තිස්සේ පරිණාමය වෙමින් විකාශනය වන්නකි.

ලිඛිත සන්නිවේදනය (Written Communication) වර්තමානයේ දියුණුතම අවධියකට ප්‍රවේශ වී ඇත. විත්‍රාකෂර හෙවත් රූපාකෂර (Pictography) ක්‍රමයේ සිට

පරිගණක ලේඛනය (Computer graph) හෙවත් චිත්‍ර ලේඛන ක්‍රමය (Electronic graphic system) දක්වා වර්ධනීය වූ යුගයකට අවතීර්ණ වී තිබේ. විවිධ මානව සංස්කෘතීන්ට අනන්‍ය වූ ලක්ෂණවලින් පෝෂිත ව ලේඛනය වැඩිණ. එය විවික්‍රවත් වන්නේ ද එකී සංස්කෘතික විවිධතාව නිසා ය. චිත්‍ර යුගයට අවතීර්ණ ව ඇති ලේඛන කලාව තාක්ෂණික ප්‍රබලතා රැසකින් සමන්විත ය. එහෙත් ලෝකයේ විවිධ වූ විවික්‍ර වූ ලේඛන ශිෂ්ටාචාරයන් ද සංස්කෘතික අනන්‍යතාවන් ද යටපත් කරමින් ඒකීය සංඥාර්ථ පද්ධතියක් ඔස්සේ ලිඛිත සන්නිවේදනය හැසිරවීමේ ප්‍රවණතාවක් උද්ගතව තිබේ. මෙය ජනමාධ්‍ය තාක්ෂණයේ ද සමාජ නවීකරණයේ ද ප්‍රතිඵලයක් වේ. මෙකී ප්‍රවණතාව ලිඛිත සන්නිවේදනයේ ආරම්භක යුගය පිළිබඳ විමර්ශනයකට උනන්දුවක් ජනිත කරවයි.

අරමුණ

ඓතිහාසික ප්‍රවේශයකින් ලේඛන කලාව පිළිබඳ ව විමර්ශනය කිරීම මෙහි මූලික අධ්‍යයනය යි. ලෝකයේ සංස්කෘතික විවිධත්වය මත ගොඩනැගුණු ලේඛනය එකී සමාජවල අන්‍යෝන්‍ය දර්ශකයක් ද වේ. ලෝකයේ විවිධ කලාපවල ලේඛන ප්‍රභවය හා විකාශනය ආශ්‍රිත විශේෂ ලක්ෂණ හඳුනා ගැනීමට ද මෙයින් උත්සුක වේ. විද්‍යාත්මක ලේඛන යුගය බල ව්‍යාප්ති ව්‍යාපෘතියක් බවට පත්ව ඇත්දැයි පරීක්ෂා කරමින් එය ගෝලීයකරණයේ හා නව ලිඛිත වානිජකරණයේ ප්‍රකාශනයක් ද යන්න අධ්‍යයනය කිරීමට පූර්විකාවක් කරගත හැකි වේ. ලෝකයේ ලේඛන විවිධත්වය තුළ සංස්කෘතික විවිධත්වය ද සාක්ෂ්‍යාත් කර ගැනීමට ඇති හැකියාව විමසා බැලිය හැකිය. ලේඛන කලාවේ සංඥාර්ථ මගින් තත්කාලීන සමාජයේ මානව වින්‍යනය වර්ධාව ඇතුළු බොහෝ දෑ පරාවර්තනය කරයි. එ බැවින් ලේඛන සන්නිවේදනයේ ආරම්භක යුගයේ විශේෂතා විමර්ශනය කාලීන පර්යේෂණාත්මක අවශ්‍යතාවක් බව අවධාරණය වේ.

ප්‍රභවය හා ව්‍යාප්තිය මත විමර්ශනය භාෂාවේ ප්‍රභවය පිළිබඳව නිර්මාණවාදී සහ පරිණාමවාදී මත ගණනාවක් ඉදිරිපත් වී තිබේ. පරිණාමවාදය අනුව සත්ත්ව සන්නිවේදන ක්‍රම විකාශය පිළිගන්නා මානව විද්‍යාඥයින් බොහෝ දෙනා පාෂාණික ව හා පසට යට වී තිබී හමු වූ ඇටසැකිලි හිස් කබල්, ගල් අවි හා වෙනත් ආම්පන්නවලින් ලැබෙන සාධක මගින් මිනිසාගේ සම්භවය කාලය විද්‍යුරු ලෙස නිර්ණය කිරීමට උත්සහ දරා ඇත. ඒ අනුව නව මානවයාගේ සම්භවය සිදු උයේ මෙයට වසර තුන්ලක්ෂයකට පමණ ඉහත දී (පූර්වතර පිළි ගැනීමට අනුව නම්, මෙයට වසර පනස්පන් දහසකට පෙර) වී ය හැකි බව එකී මානව විද්‍යාඥයන්ගේ පිළිගැනීම යි. නව මානවයාගේ කාලයට පෙරාතුව ද මානව විශේෂ කිහිපයක් පොළොව මත ජීවත් වූ බවට සාධක ලැබී තිබේ. භාෂාවේ සම්භවය ද මානවයාගේ සම්භවයක් සමඟ එක ම කාලයෙහි සිදු වූවක් ලෙස සාමාන්‍යයෙන් සැලකේ (බලගල්ල 1995:108). වසර ලක්ෂ විස්සකට පමණ පෙර ජීවත් වූ බව සැලකෙන හෝමෝ හැබිලිස් (*Homo*

habilis) නොහොත් "කෘතහස්ත මානවයා" මූලික භාෂා ශක්‍යතා සහිත ප්‍රමුඛයා බව පිළි ගැනේ. එහෙත් ස්වරාලය උගුර මධ්‍යයෙහි නොපිහිටි නිසා වර්තමාන මිනිසාට නිකුත් කළ හැකි ශබ්ද සියල්ල පහසුවෙන් නිපදවීමට නොහැකි වන්නට ඇත. වසර ලක්ෂ තුනකට පමණ පෙර ජීවත් වූ හෝමෝ ඉරෙක්ටස් (*Homo erectus*) නොහොත් "සෘජු කයැති මානවයා" පැහැදිලි භාෂා හැකියා සහිත වන්නට ඇත. මොළයේ ධාරිතාව මිලිලීටර් දහසක් පමණ ය. එය නූතන මිනිසාට ආසන්න ප්‍රමාණයකි. එය ද භාෂාමය හැකියාව කෙරෙහි විශේෂයෙන් බලපෑ හැකි සාධකයකි. වාර්ල්ස් එෆ්. හොකිට් සහ රොබට් ඇෂර් මනුෂ්‍ය භාෂාව අන්‍ය සත්ත්වයන්ගේ සන්නිවේදනයෙන් වෙනස්වීමට හේතුවන ප්‍රධාන සාධක හතරක් පෙන්වා දෙයි.

- 1. ශබ්ද අර්ථ වශයෙන් සැලසුම් වී තිබීම
- 2. නවතම ප්‍රකාශන ජනිත කිරීමේ හැකියාව
- 3. ආසන්නයෙහි නැති දේ ගැන වුව ද ප්‍රකාශන කිරීමේ හැකියාව
- 4. උපතින් නොව සංස්කෘතියෙන් උරුමවීම වශයෙනි (ධර්මදාස 1989:45-57)

භාෂාව සහ යථාර්ථය අතර පවත්නා සම්බන්ධතාව සහ අපගේ සිතීම කෙරෙහි භාෂාව බලපාන අයුරු පිළිබඳ ව ශබ්දාර්ථ විද්‍යාඥයෝ කටයුතු කරති (කරුණානායක 2000:59). කටින් කතා කරන දේ මෙන් ම යමක් ලියා සටහන් කිරීමෙන් ද අදහස් හුවමාරු කරගත හැකි ය. මෙය ලිඛිත සන්නිවේදනය ලෙස සැලකිය හැකි ය. ලේඛනය දියුණුවීමත් සමඟ ම පරපුරෙන් පරපුරට මතකයෙන් ගෙන ආ දැනුම සටහන් කර තබා ගත හැකි වී ය (මහේන්ද්‍ර 1983:පූර්විකාව).

ක්‍රිස්තු පූර්ව 7,000 වන විට අද අප නම් කරනු ලබන හෝමෝ සේපියන්ස් (*Homo Sapiens*) යනුවෙන් හැඳින්වෙන මානවයාගේ නියම ස්වරූපය හට ගත්තේ යැයි සැලකිය හැකි ය. ඔවුන්ගේ සන්නිවේදන කුසලතා ගවේෂණයට එක් වූණු ප්‍රබලතම මාධ්‍ය වික්‍රාක්ෂර (Pictographic) යනුවෙන් නම් කෙරේ. මේ පිළිබඳ සමීප අධ්‍යයනයක් සඳහා මානවයා වාසය කළ ගුහා හා ලෙන් තුළ සටහන් කර තබනු ලැබූ වික්‍ර හා අක්ෂර සටහන් තුළින් හෙලිවන

සන්නිවේදනය හැඳින් ගත යුතු ය (මහේන්ද්‍ර 1991:10-11).

දෘෂ්ටි ගෝචර සන්නිවේදනය ගැන සාකච්ඡා කිරීමේදී විත්‍ර හා රූප කෙරෙහි අපගේ අවධානය අවශ්‍යයෙන් ම යොමු විය යුතු ය. මිනිසා ලේඛන ක්‍රමයක් නිපදවා ගැනීමට පෙර පවා අදහස් ප්‍රකාශනය සඳහා විත්‍ර හා රූප උපයෝගී කර ගත්තේ ය (දිසානායක 1977:43).

මානව පරිණාමයේ ආරම්භක වකවානුවේ දී ඔවුනොවුන් අතර අදහස් හුවමාරු කර ගැනීම සඳහා අක්ෂර මාලාවක් හෝ භාෂාවක් නොතිබූ බැවින් ඔවුන් අදහස් හුවමාරු කරගන්නා ලද්දේ විවිධ සංඥා හා සලකුණු මාර්ගයෙනි (කඵආරච්චි 1994:9).

විවිධ පින්තාරු හා විත්‍ර ලිඛිත භාෂාවේ මුල් ම අදියර ලෙස සැලකිය හැකි ය. ප්‍රාග් ඓතිහාසික විත්‍ර ශිල්පීන් විත්‍ර ගණනාවක් භාවිත කරමින් අදහස් ඉදිරිපත් කරන ලදී (කරුණානායක 1994:53-54).

භාෂණය ආරම්භ වී සැලකිය යුතු කාලයකට පසු ව ලේඛන සන්නිවේදනය සඳහා යොමු වූ බව ප්‍රකට වේ. කථාව සම්බන්ධයෙන් බලපෑ කාලය හා අවකාශය (time and space) පිළිබඳ සීමාවන් ජයගෙන, වක්තව්‍ය කරුණ නොහොත් පණිවුඩය කලක් පවත්නා පරිදි තබා ගැනීමේ හා සම්මුඛයෙහි නැති දුර බැහැර පෙදෙසක වෙසෙන සමාජකයන් වෙත යැවීමේ හැකියාව ලබා දෙන ලේඛන ක්‍රමයක් නිපදවා ගැනීමට භාෂක සමාජය පෙළඹවීමෙහි දී මෙන් ම ඒ සඳහා ක්‍රම ගවේෂණය කිරීමෙහි දී එයින් වැදගත් මෙහෙයක් ඉටු වූ බවට සැකයක් නැත (බලගල්ල 1995:111).

ඒ අනුව, ලේඛන ක්‍රමයක් නිපදවා ගැනීමේ අවශ්‍යතාව මතු වී තිබූ බව ප්‍රකට වේ. එ සේ වුවත් ලේඛනය හා සම්බන්ධ මුල් කාලීන නිර්මාණ, ලේඛන ක්‍රමයක් බිහිකර ගැනීමේ වුවමනාව මත සිදු වූ ඒවා නොවේ.

- භාෂික පණිවිඩය වාතලයේ මැකී යන බැවින් එය කල්පවත්වා ගැනීම
- අභිමුඛයේ නැති අයවෙත පණිවිඩයක් යැවීම

- නව ඥාණ ගවේෂණය
- දැනුම සංරක්ෂණය කිරීම ආදිය සඳහා ලේඛන මාධ්‍යයේ බිහිවීම සාධනීයව බල පෑවේ ය.

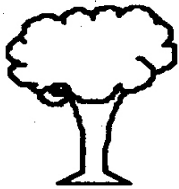
ලේඛනය භාෂණයට වඩා සංකීර්ණ ක්‍රියාදාමයක් වී ය. ස්වකීය අත්දැකීම් යම් යම් තැන්වල සටහන්කර තැබීමට මිනිසා විසින් රූපසටහන් සංකේත පද්ධතියක් (Symbolic system) ලෙස සැලකිය හැකි ය. අකුරු ලිවීමේ පිළිවෙලක් ඇති වූයේ අකුරු හෝඩියක් තනා ගැනීමෙනි. අකුරු හෝඩිය ලේඛන ක්‍රියාදාමයේ අතිශය වැදගත් සංධිස්ථානයයි (මහේන්ද්‍ර 1991:17). යටෝක්ත සාධක අනුව ප්‍රකට වන්නේ ලේඛන කලාවේ ආරම්භය සනිටුහන් කරන්නේ රූපාක්ෂර හෙවත් විත්‍රමය ලේඛන (pictograph) ක්‍රමය යි. ඒ සඳහා ඓතිහාසික සාක්ෂ්‍ය ලැබෙන්නේ වසර 35,000කට පමණ පෙර ශිලා යුගයෙනි (lithic age). මෙම යුගය ද යුග තුනකට බෙදා දක්වයි.

1. පූර්ව ශිලා යුගය (Paleolithic) - ක්‍රි. පූ. 40,000-20,000 ප්‍රංශයේ උතුරු හා දකුණු ගුහා විත්‍ර මේ කාලයට අයත් බව කිය වේ.
2. මධ්‍ය ශිලා යුගය (Mesolithic) - ක්‍රි. පූ. 20,000-12,000 ස්පාඤ්ඤයේ හා ප්‍රංශයේ සමහරක් ගුහාශ්‍රිත සිතුවම් මේ යුගයට අයත් වේ.
3. නව ශිලා යුගය (Neolithic) - ක්‍රි. පූ. 12,000-5,000 අතර ඉතාලිය, පෘතුගාලය, මධ්‍ය හා නැගෙනහිර යුරෝපය, අප්‍රිකාව හා ආසියාවේ බොහෝ ගුහා විත්‍ර මෙම යුගයට අයත් වේ.

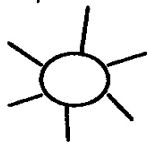
ක්‍රි.පූ. 35,000 සිට ක්‍රි. පූ. 800 තෙක්, රූපාක්ෂර ලේඛන ක්‍රම ආරම්භයේ සිට ග්‍රීකයෝ ප්‍රාණාක්ෂර සහිත තුනන අක්ෂර මාලාව නිර්මාණය කිරීම දක්වා අවධියේ ලෝකයේ විවිධ කලාපවල අක්ෂර ව්‍යවහාරය පිළිබඳ සංකීර්ණ විමර්ශනයක යෙදිය හැකි ය.

ක්‍රි.පූ. 35,000 - 15,000 ක් අතර කාලයේ රූපාක්ෂර ආරම්භය පිළිබඳ පැහැදිලි සාක්ෂ්‍ය යුරෝපීය කලාපයෙන් හමු වේ. උතුරු ස්පාඤ්ඤයේ - අල්ටර්මිරා ගුහා විත්‍ර සහ දකුණු ප්‍රංශයේ - ලැස්කෝ ගුහා විත්‍ර ද

විත්‍යාකාර සම්ප්‍රදායේ ආරම්භක ස්වභාවයන් හඳුනාගත හැකි ප්‍රකට අවස්ථාවන් ය. එ මෙන් ම ප්‍රංශයේ පුන්ට්ටිහෝන් ප්‍රදේශයේ දොරදොන් ගුහාව ද නියෝ ගුහාව ද පෙන්මර්ල් ගුහාව ද වැදගත් වේ. ස්පාඤ්ඤයේ මෙරෙල්ලා දෙලා ගුහාව සහ කෝගුල් ගුහාව ද රූපාකාර පිළිබඳ තවත් වැදගත් සාධක සපයයි. විත්‍ය අනුසාරයෙන් යම් ප්‍රකාශන සිදු කිරීම මෙහි මූලික සිද්ධාන්තයයි. අනුකරණාත්මක රූප භාවිතය මෙහි තවත් විශේෂත්වයකි. ආරම්භක රූපාකාර හෙවත් විත්‍යමය ප්‍රකාශනවල දී සිදුවන්නේ, පුද්ගලයකු තම ඇස මගින් හඳුනාගන්නා බාහිර වස්තුවක් ස්මෘතියෙහි සංකේතනය වී, එය ප්‍රතිනිර්මාණය කර ඉදිරිපත් කිරීමට උත්සුක වීමයි.

ගස

ඉර

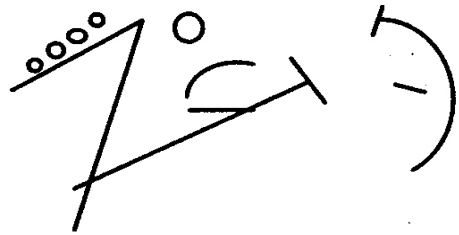

මිනිසෙක්

සම්මත අදහසක් නිරූපණය කළ හැකි ය. කොස් ගස, ඉරබටු තරුව, කදිරා වැනි විවිධතා හා සංකීර්ණතා නිරූපණයේ දී අනුකරණාත්මක විත්‍ය සංකේතාදිය නිර්මාණය කළ යුතු වී ය.

ලේඛන විප්ලවය එ නම් කරා කරන භාෂාවල රේඛීය - දෘෂ්ටිමය නිරූපණය ඇරඹී ඇත්තේ වසර 5,000කට පෙරාතුව පමණ පතල වස්තූන් හා අදහස් නිරූපණයටත් අභිචාරක (Magical) හා ආගමික හරයන් ගොනු කිරීමටත් රූපක (Graphic) සංකේත භාවිතය හුදෙක් ඇත්ත වශයෙන් ම උච්චාරණශීලී කථනය කරමී පැරණි වන්නේ ය (ඩැල්බි 1995:22).

"අප්‍රිකාවේ රූපක සංකේතවල භාවිතය පිළිබඳ වඩාත් ම අපූරු නිදසුනක් නම් පාරම්පරික ගිනිකොණ දිග නයිජීරියාවේ ක්‍රොස් නදිය නම් ප්‍රදේශයේ භාවිතයට ගත් න්සිබිඩි (Nsibidi) යනුවෙන් හැඳින්වෙන විත්‍යාකාර හා සංකල්ප රේඛන (ideograms) පිළිබඳ සංකීර්ණ පද්ධතියයි" (ඩැල්බි 1995:22)

පුරාණ පාෂාණ යුගයට අයත් ලෙන් හෙවත් ගුහා විත්‍ය වලින් පිළිබිඹු වන්නේ මනුෂ්‍ය වර්ගයා මූල සිටම විවිධ රූප හා සංකේත ආධාර කර ගෙන කොටා ඇති පෞරාණික ප්‍රස්ථාරික රූපමය සංකේතවලින් අපට සිහිපත් කරවන්නේ මිනිස් වර්ගයා තම අදහස් ප්‍රකාශ කිරීමට පළමුවෙන් දරා ඇති ප්‍රයත්නය යි. ක්‍රි.පූ. 35,000 සිට 18,000 දක්වා කාල පරිච්ඡේදය තුළ ලෝකයේ විවිධ ප්‍රදේශවල දක්නට ලැබෙන වනවාරි සතුන්ගේ හා ආදිවාසීන්ගේ පර්වත විත්‍ය අප වෙත ගෙන එනු ලබන්නේ කවරාකාරයේ පණිවිඩයක් ද මේ මගින් යම් කිසි හුවමාරුවක් කර ගත් බව පැහැදිලි ව සොයා ගැනීමට නොහැකි වුවත් ප්‍රස්ථාරික ස්වරූපයෙන් විෂයගත කරුණු ඉදිරිපත් කිරීම මගින් පැහැදිලි වන්නේ අදහස් හුවමාරු කරගත් පොදු ක්‍රමයක් පැවති බව හෝ අඩු ම තරමින් පොදු තොරතුරු සපයා තැබීම උදෙසා වූ ස්වකීය කණ්ඩායම අතර හෝ පොදු චින්තන ප්‍රකාශන මාධ්‍යයක් හැටියට හෝ යම් කිසි ක්‍රමයක් තිබුණු බව ය (පෙරේරා 1995:8).

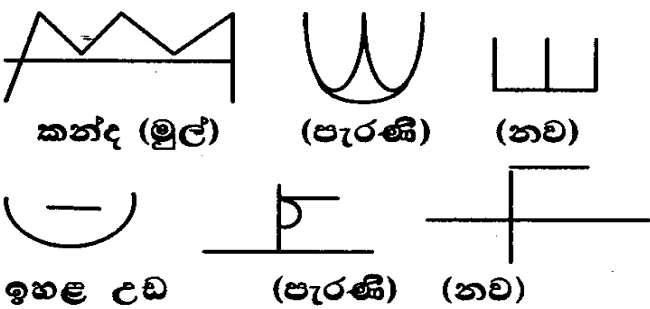
ක්‍රි. පූ. 3,000 දී පමණ සුමේරු භූමියේ දී ද ලිවීම ආරම්භ වී තිබූ බවට සාධක හමු වේ. මෙසපොතේමියාවේ ලිවීම නිපදවන ලද්දේ ගිණුම් තබා ගැනීමට බව කිය වේ. රේඛාමය පිටපත් උලැති උපකරණයකින් කොටන ලද අතර එය ඉතා ඉක්මනින් ම වෙනස් වී ය. උපමා අලංකාර සහිත සංකේත තොරතුරුවලට අදාළ වූ සලකුණු සම්පූර්ණයෙන් ම තුරන් වී ය. දකුණු මෙසපොතේ මියාවේ සුලබ ව දක්නට ලැබුණු යෝග්‍ය ස්වාභාවික අමු ද්‍රව්‍ය මැටි ය. මෙම මැටි ලිවීමේ මාධ්‍ය වශයෙන් යොදා ගැනීමේ සංසිද්ධියට හේතු වී ය. මැටි වැනි අමු ද්‍රව්‍යයක් යොදා ගැනීම සමඟ ඇති වූ බාධකයන් සලකුණුවල වෙනස හෙවත් පරිවර්තනය මෙහෙය වනු ලැබී ය. සිනිඳු මැටි පුවරුවල වත්‍ය රේඛා ඇදීම පහසු නොවී ය. මේ නිසා ඒවා සෘජු හෙවත් කෙලින් පිහිටි රේඛා බවට පත් කරන ලදී.

"මේ ක්‍රමය යොදා ගන්නා ලද්දේ අක්ෂර හෝ රූපාක්ෂර කෙටීම වෙනුවට ලේඛන හෙවත් ලිවීම සඳහා තුන් හුලස් අගක් ඇති පන්තිදක් වැනි උපකරණයක් යොදා ගෙන ඒ මගින් කීලාකාර ලේඛන ක්‍රමයක් නිර්මාණය කර ගන්නා ලදී. මේවා සමාන්තර ඇල වූ සංකේත වූ අතර ඒවායේ එකතුවෙන් ලකුණක් හැඩ ගැසුණි (සැල්විනි 1995:12)."

ක්‍රි. පූ. 1,500 දී පමණ චීන සංකල්පන ලේඛන ක්‍රමය පිත්තල කලස් මත සහ පේන කීම සඳහා යොදන ඇටකටුවල භාවිත කළ බව දැක් වේ.

"සුපතල ජනප්‍රවාදයක කියැවෙන හැටියට නීතිය විනයට හඳුන්වා දුන් ෆු-සි (Fu-Hsi) හිමමත සටහන් වී තිබුණු කුරුල්ලන්ගේ නිය සලකුණු දක වින ලේඛන ක්‍රමය නිපද වූයේ ය."

මේ ප්‍රවාදයෙහි වඩා විදග්ද ස්වරූපයක් ටැං රාජ වංශ (618-907) කාලයේ කෘතියක දක්නා ලැබේ. එහි එන හැටියට ෆු-සි ට ඇස් හතරක් තිබුණි. මේ නිසා ඔහුට අහස ද පොළව ද එකවර බැලීමට හැකි වී ය. අහසෙහි කුයි (Kui) නමැති නක්ෂත්‍ර මණ්ඩලය ද පොළොවෙහි කුරුල්ලන්ගේ හා කැස්බෑවන්ගේ සලකුණු ද දැකීම ලිවීම කෙරෙහි ඔහු තුළ අදහස් ජනිත කළේ ය (ටැන්ග් - ලොයෙක් කොළමිබල් 1995:14)."

-මාධ්‍ය ඇමරිකාවේ විත්‍රාක්ෂර හෙවත් විත්‍ර අත් ලිපි වනාහි හැම විත්‍රයක් ම සැලකිල්ලට ගතයුතු යම් කිසිවකට සම්බන්ධ වූ සංකල්පයක් සහිත භාෂාවට අදාළ අංගයෙන් යුත් වූවක් බැවිනි.

විත්‍රාක්ෂර සෘජු නිරීක්ෂණයේ ප්‍රතිඵලය යම් කරමක ගෛලීගත ක්‍රමයකින් හෝ

සම්පූර්ණයෙන් වියුක්ත ස්වරූපයෙන් හෝ ගස්වැල්, සතුන්, නිෂ්පාදිත භාණ්ඩ හෝ මිනිස් සිරුරේ අංගෝපාංග ඒවායින් දැක් වේ.

සමස්තයක් වශයෙන් කියැවිය යුතු මේ විත්‍රයන්හි නිකරුණේ ඇතුළු කළ හෝ සපුරා සැරසිලි ලෙසින් කළ හෝ කිසිවක් නැත. එක් එක් ගෝත්‍රයේ භාෂාමය අවශ්‍යතා අනුව සලකුණු වෙනස් වුව ද මේවා මුල දී නමැයිලි පොදු සම්මුතියකට අයත් අංග ලෙසින් සැකසිණි (ගලාසා 1995:16).

ශ්‍රී ලංකාවේ වැදි ජනතාව අතර පැවති එක් සිරිතක් නම් කිසියම් වැදි පිරිසකට අයිති යැයි සලකන ලද ගොදුරු බීම වෙත අන්‍යයන් ඒම වැළැක්වීම සඳහා එ නම් එම ගොදුරු බීම තමන් සතු බව අන්‍ය වැදි පිරිස්වලට දැනුම් දීම සඳහා යම් යම් ප්‍රකට ස්ථානවල සලකුණු සටහන් කිරීම ය. මෙහි දී නියමිත මායිම්වල පිහිටි ගස් කඳන්වල කිසියම් සංකේතයක් කොටන ලද (ධර්මදාස 1989:12).

බිබිලේ පළාතේ ජන ප්‍රධානියෙකු වූ බිබිලේ රටේ මහත්මයා විසින් පුස්තකාලයක හෝ ලී පතුරක කඳක් වැන්නක් ඇඳ එහි එක පැත්තක රවුම් බෝල කීපයකුත් අනික් පැත්තේ එකකට උඩින් එකක් සිටින සේ තිරස් රේඛා කීපයකුත් ඇඳ දානිගල වැද්දන් වෙත යැවූ විට වැදි ජනයා මෙය තේරුම් කරන ලද්දේ, "වටකුරු එව්වා පැණි මුට්ටා - කොට කොට එව්වා මව් කුට්ටා" යනුවෙනි. මේ අනුව අදින ලද බෝල ගණනට පැණි පට්ටාත්, රේඛා ගණනට වියළි මස් කුට්ටිත් රටේ මහත්මයාට ලැබෙන්නට සලස්වන ලදී. මෙය ද සරල අනුකරණාත්මක රූප භාවිතය සමාජ අවශ්‍යතා සන්නිවේදනයට යොදාගත් බවට ලාංකේය නිදර්ශනයකි. විධිමත් ශබ්ධාක්ෂර ලේඛන ක්‍රමයක් සොයා ගැනීමට පෙර ලෝකයේ බොහෝ රටවල මෙ බඳු විත්‍රාක්ෂර හෝ සංකේතමය රූප භාවිතය සිදු වී තිබේ.

සමාජිකය
නූතන හෝඩිය (අක්ෂර මාලාව) සොයා ගැනීමට පෙර ක්‍රි. පූ. 800 - 50,000ක් අතර කාලසීමාවේ ලෝකයේ විවිධ කලාපවලට අවේණික වූ ප්‍රාථමික ලේඛන ක්‍රම පිළිබඳ විමර්ශනයක් කිරීම මෙහි මුඛ්‍ය අරමුණ වී

ය. යටෝක්ත කිරීක්ෂණයන් අනුව ප්‍රාථමික ලේඛන ක්‍රමවල පැවති විශේෂතා කීපයක් පිළිබඳ අවධානය යොමු වේ.

- සරල රේඛා, දඟර රේඛා, අර්ධ වක්‍ර, හා වක්‍ර මෙන් ම ජ්‍යාමිතික හැඩතලවලින් යුක්ත වික්‍රමය ස්වරූපයක් ගැනීම

- ශබ්දමය හා අර්ථමය (Duality) ද්විත්වතාවක් මත ගොඩ නොනැගීම

- අනුකරණාත්මක වික්‍ර හා සංකේතාත්මක වික්‍ර ස්වරූපයක් වීම සෘජු ජීවන අත්දැකීම් අව්‍යාජ ව නිරූපණය කිරීමට උත්සුක වීම

- පාරිසරික සාධක හා සංස්කෘතික අනන්‍යතාවන්ට අනුකූල ව වික්‍රාකාර නිර්මාණය කර ගැනීම

- ලේඛන තාක්ෂණික ව්‍යවහාරවල දී යොදාගත් මෙවලම් උපකරණ මෙන් ම, ශිල්පීය ක්‍රම ද පාරිසරික තත්ත්වයන්ට අනුව වෙනස් වීම

- තත්කාලීන, ගෝත්‍රික හෝ ආගමික හෝ ප්‍රභූ බලාධිකරයන්ට අයත් සංදේශ සන්නිවේදනයට යොදා ගත්ත ද පොදු සාමූහික ප්‍රයත්න මගින් පැන නැගී ඇති බව ප්‍රකට වීම ආදී වශයෙනි.

ආශ්‍රිත ග්‍රන්ථ හා ලේඛන නාමාවලිය

කරුණානායක, නන්දන, 1994, *සන්නිවේදනය ප්‍රභවය හා ව්‍යාප්තිය*, මාධ්‍ය ප්‍රකාශකයෝ, නුගේගොඩ.

කරුණානායක, නන්දන, 2000, (වර්නර් ජෙ. සෙවරින්ගේ, ශබ්දාර්ථ විභව ලිපිය) *ජනසන්නිවේදනය ලිපි සමූහවලය*, සරස්වතී ප්‍රකාශන, දිවුලපිටිය.

කළුආරච්චි, සමන්, 2004, *ලක්දිව මුද්‍රණ ඉතිහාසය*, ආර්ය ප්‍රකාශකයෝ, වරකාපොල.

කුමාරපේලි, තිසර, 2001, *ජනමාධ්‍ය සඳහා සිංහල*, රුහුණු පොත් ප්‍රකාශකයෝ, කොළඹ.

කොළඹිබල්, පියරේ සහ ටැන්ග් - ලොයෙක් රිනී, 1995 කුරියර්, වික්‍රාකාරයන්ගේ සිට පින්සින් දක්වා, *කුරියර් ප්‍රකාශනය*, පැරිසිය, (ප්‍රංශය).

ගලාසා, ජොආකින්, 1995, කුරියර් - වර්ණය අනුව කියැවෙන භාෂා, *යුනෙස්කෝ ප්‍රකාශනය*, පැරිසිය, ප්‍රංශය.

ජීන්, මාටින් හෙන්රි, 1995, කුරියර් - පෑනේ බලය, *යුනෙස්කෝ ප්‍රකාශනය*, පැරිසිය, ප්‍රංශය.

ඩැල්බි, ඩේවිඩ්, 1995, කුරියර්, ආභාෂයකින් ලත් නවෝත්පාදනයක්, *යුනෙස්කෝ ප්‍රකාශනය*, පැරිසිය, ප්‍රංශය.

ඒ අනුව ප්‍රාථමික ලේඛන ක්‍රම නූතන ලේඛන කලාවන්ට පැහැදිලි පදනමක් වී ඇත. කාලය හා අවකාශය මත ඇති වූ යම් යම් සීමාවන් ජය ගනිමින්, පරිගණක ලේඛනය දක්වා පැමිණී ගමනේ, සමාරම්භය සනිටුහන් කෙරෙන්නේ ප්‍රාථමික ලේඛන කලාවෙන් බව පැහැදිලි වේ.

ලෝකයේ විවිධ කලාපවලට අදාළ වික්‍රාකාර ලේඛන ක්‍රම පැවති බව යටෝක්ත නිරීක්ෂණවලින් ප්‍රකට වේ. ලේඛ්‍ය සංකේත ඒ ඒ කලාපවලට අනුව වෙනස්කම්වලින් යුක්ත ය. එහෙත් පොදු අනුකරණාත්මක රූපාකාර පද්ධතියක් ලෙස විකශනය වීම කැපී පෙනේ. ලේඛන සන්නිවේදනය සමඟ වර්ධනය වන තාක්ෂණික ක්‍රමවේදයන් ද මෙවලම් උපකරණ කලාපයෙන් කලාපයට වෙනස්වන බව පැහැදිලි වේ. ප්‍රාථමික ලේඛන ක්‍රම ලෙස පැවති මෙම රූපමය සංකේතවල ඓතිහාසික මානව සමාජවල ඤාණ සම්භාරය සංරක්ෂණය වී තිබේ. එක් එක් සංස්කෘතීන්ට ආවේණික මුහුණුවරයන්ගෙන් එකී ඤාණමය දායාදයන් නිර්මාණය වී ඇති බව ද ප්‍රකට වේ.

දැරංගල, සුනිල් විශ්වනාත්, 2004, පුවත්පත් මාධ්‍ය සන්නිවේදනය ලිපි සමූහිකය, සහසු ප්‍රකාශකයෝ, කොළඹ.

දිසානායක, ජේ. ඩී., 2005, මානව භාෂා ප්‍රවේශය, සුමිත ප්‍රකාශයෝ, කළුබෝවිල.

දිසානායක, විමල්, 1977, මානව සන්නිවේදනය, ලේක් හවුස් ඉන්වෙස්ට්මන්ට්ස්, කොළඹ.

ධර්මදාස, කේ.එන්.ඕ., 1989, භාෂාවේ සම්භවය හා සංස්කෘතික මුහුණුවර, ඇස්. ගොඩගේ සමාගම, කොළඹ.

නෝඩා, ෂිරෝ, 1995, කුරියර් - අත් අකුරුවල අංග හතරක්, යුනෙස්කෝ ප්‍රකාශනය, පැරිසිය, ප්‍රංශය.

පියදාස, රෝහන ලක්මන්, 1998, සන්නිවේදන විමර්ශන, මාධ්‍ය හා සංවර්ධනය පිළිබඳ කේන්ද්‍රය, කොළඹ.

පෙරේරා, විල්මට් ඒ., 1961, මුද්‍රණ ශිල්පයේ ඉතිහාසය, සමන් මුද්‍රාණාලය, මහරගම.

බලගල්ලේ, විමල් ඒ., 1995, භාෂා අධ්‍යයනය හා සිංහල ව්‍යවහාරය, ඇස්. ගොඩගේ සමාගම, කොළඹ.

මහේන්ද්‍ර, සුනන්ද, 1983, සන්නිවේදන කේන්ද්‍රය හා ජනසන්නිවේදනය ඇම්. ඩී. ගුණසේන සහ සමාගම, කොළඹ.

මහේන්ද්‍ර, සුනන්ද, 1991, සන්නිවේදන ගවේෂණ, උදය පබ්ලිකේෂන්, කොහුවිල.

මැසවිඩ්, හසාන්, 1995, කුරියර් - වාරු ලේඛන කලාව, යුනෙස්කෝ ප්‍රකාශනය, පැරිසිය, ප්‍රංශය.

විජේතුංග, සිරිසමන්, 2007, ශ්‍රී ලංකාවේ ශිලා ලිපි සන්නිවේදනය, ආර්ය ප්‍රකාශකයෝ, වරකාපොල.

සැල්විනි, බියෙට්‍රිස් ඔක්දරේ, 1995, කුරියර් - ලිඛිතවදහ, යුනෙස්කෝ ප්‍රකාශනය, පැරිසිය, ප්‍රංශය.

සෙනරත්, සුගත් මහින්ද, 2001, මාධ්‍ය භාෂාණ ඉතිහාසය, රත්න පොත් ප්‍රකාශකයෝ, කොළඹ.